

Література: 1. Мороз Е.Г. Інноваційно-інвестиційний розвиток підприємств сфери водного господарства / Мороз Е.Г. // Вісник НУВГП – 2012 - Серія “Економіка” - № 2. 2. Мельниченко О.А., Ващенко В.О. Реформування вітчизняного житлово-комунального господарства: класифікація проблем та роль держави у їх вирішенні / Мельниченко О.А. // <http://www.nbu.gov.ua/> 3. Борецько В.І., Клочко О.Д. Проблеми забезпечення питною водою жителів Рівненської області / Борецько В.І. // <http://essuir.sumdu.edu.ua> 4. Результати Засідання круглого столу “СТОП ФОСФАТИ. Стан водовідведення в Україні” // <http://www.nkp.gov.ua/ukr/nportal/view/757>

*Підцерковна Х.В.,
викладач кафедри менеджменту РДГУ,
м. Рівне, Україна*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАСАД РОЗВИТКУ УРБАНІЗОВАНОГО ПРОСТОРУ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ)

Ефективність управління екологічним розвитком міст – одна із найбільш актуальних проблем, що існують сьогодні в багатьох країнах світу. Її специфіка для кожної країни визначається рівнем соціально-економічного розвитку, природними, етнічними умовами, а також організаційною структурою державного управління та існуючим адміністративно-територіальним устроєм. Для України, в сучасних умовах, великого значення набуває удосконалення тих нормативно-правових актів, які регулюють екологічні засади розвитку урбанізованих територій у зв'язку з тими проблемами, що супроводжують українські міста на етапах їх становлення, існування та занепаду. Саме тому, вважаємо за необхідне розглянути зарубіжний досвід еколого-містобудівної діяльності, адже, на нашу думку, це дасть змогу визначити науково-методологічні підходи спрямовані на подолання негативних наслідків урбанізації у нашій країні, що і визначило актуальність даного дослідження.

Метою даного дослідження є аналіз німецького досвіду регулювання екологічних засад розвитку урбанізованого простору та визначення можливості його застосування в Україні. У Німеччині діє Містобудівний Кодекс ФРН (Baugesetzbuch (BauGB) [1], який регулює всі питання, що пов'язані з територіальним плануванням і розвитком міст. Містобудівна частина Кодексу представлена правовими вимогами щодо видів проектної документації, умов її погодження, затвердження та внесення змін та складається з двох частин. На час складання плану забудови закон надає територіальній громаді право забороняти нове будівництво, щоб запобігти можливості побудувати об'єкт, який міг би порушити безпеку їх життєдіяльності. Крім того, громадяни, інтереси яких порушені планом забудови, можуть звернутися до адміністративного суду і домогтися так званого “контролю норм”. Окрім того, в Німеччині більша частина міст має свої нормативно-правові акти, що стосуються екологічного забезпечення розвитку урбанізованого простору.

Так, вважається, що у місті Берлін містобудівна екологія отримала найбільший розвиток. Це проявляється у впровадженні екосистемного підходу до розбудови міста і досягненнях в охороні живої природи. Саме в Берліні при збільшенні площі забудованих територій за останні 10 років на 15 % площа міських лісів Берті виявилась незмінною (близько 157 м²), більше того, нині у місті продовжують формуватись ділянки дикої природи у парках, садах та скверах [2].

Більше 42 % території Берліну займають озеленені території і водні об'єкти. За цим показником столиця Німеччини переважає всі інші великі міста країни. В середньому, на одного жителя Берліну приходиться 12 м² озелених територій, при цьому 14 % території має статус таких, які перебувають під особливою охороною. Планувальна структура міста така, що озеленені території проникають із периферії у центр міста і, тим самим, виконують важливу роль в оздоровленні міського простору [2]. Найбільш активний рівень містобудівної діяльності Німеччини – рівень територіальної общини (регіону). Планування на цьому рівні називається “планування організації будівельних робіт” і регулюється Містобудівним кодексом ФРН 1997 року [1]. Інструментами територіального планування на цьому рівні є два акти:

1. План землекористування (Flachennutzungsplang), що стосується всієї території общини з існуючими об'єктами та інфраструктурою і особливу увагу приділяє екологічним аспектам – в ньому міститься принципова вимога раціонально використовувати землю і утримувати на мінімальному рівні види її освоєння, пов'язані із забудовою. Крім того, всі положення територіального планування включають оцінку екологічного стану території, наслідки реалізації

проектів для природного середовища та ландшафту, міри по запобіганню або зниженню негативних дій, щодо захисту місць проживання місцевої фауни [3, с. 5].

2. План забудови (Bebauungsplan), що розробляється для окремої ділянки (проекту), міського району, або частини території общини. Цей план включає практично таку ж інформацію, що і план землекористування, проте його відмінність – в деталізації. Якщо план землекористування тільки вказує на місця (зони) тієї чи іншої діяльності, то план забудови передбачає параметри діяльності в певній зоні, із врахуванням границь ділянок [3, с. 6].

Паралельно із планами землекористування та забудови розробляється “Програма збереження і розвитку ландшафтів”, котра у свою чергу доповнюється тематичними ландшафтними планами.

Наприклад, програма збереження і розвитку ландшафтів м. Берлін, що включає в себе програму збереження видів (“Landschaftsprogramm-LaPro”) у загальноміському масштабі має на меті включення екологічних завдань в процес міського будівництва і передбачає урахування природних умов та потреб навколишнього середовища для забезпечення розвитку міста у майбутньому. Це означає, що природна основа - ґрунт, вода і повітря, а також достатня кількість територій, призначених для відпочинку людей, і їх потреб приймаються в розрахунок на всіх рівнях планування [4, с. 3].

Зазначимо також, що у Німеччині існує досвід створення планувальних зон, будівництво яких передбачає оптимізацію не тільки екологічної, але і соціально-економічної ситуації на їх території. Мова йде про район міста Ганновер – Кронсберг.

Ідея даного проекту виникла в рамках проведення в Ганновері Всесвітньої виставки – ЕХРО-2000, головним гаслом якої був розвиток суспільства в гармонії з навколишнім природним середовищем. В рамках проекту Ганновер отримав великі інвестиції, значна доля яких була спрямована на розвиток інфраструктури, і, разом з тим, на будівництво великого житлового масиву в Кронсбергу – новому районі площею 1,2 км², розташованому в південно-східній частині міста. Цей район став своєрідним зразком майбутнього освоєння території і показав можливість динамічного розвитку суспільства при охороні головних параметрів навколишнього природного середовища [5].

Отже, можемо зробити висновок, що Німеччина успішно вирішує проблеми охорони навколишнього природного середовища у містах. Проте, для активного та ефективного впровадження досвіду в еколого-містобудівній діяльності ФРН у нашій країні, необхідно насамперед адаптувати його до наявних економічних, політичних та соціальних умов.

Література: 1. Містобудівний кодекс ФРН (Baugesetzbuch (BauGB)) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=Baugesetzbuch&source=web&cd=1&ved=0CCcQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.gesetze-im-internet.de%2Fbundesrecht%2Fbbaug%2Fgesamt.pdf&ei=Lcw6T56PEome-wb4rdysBw&usq=AFQjCNHLtdGxV5LVCBZu_n8W065PPWmcQ&cad=rjt. - Назва з екрану. **2.** Перепланировка и уровень загрязнения атмосферного воздуха в странах Европы [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.business-build.biz/evropa.html>. - Назва з екрану. **3.** Федорченко М. Что немцу хорошо, или как планируют использование территорий в ФРГ [Електронний ресурс] / М. Федорченко // Гео Профиль. – 2009. - № 5. – С. 1-8.

4. Landschaftsprogramm/Artenschutzprogramm Ergänzung 2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.stadtentwicklung.berlin.de/umwelt/landschaftsplanung/lapro/de.shtml>. **5.** Michelsen G., Schulte M. Umwelt Kommunikationskonzept Kronsberg. Konzeptstudie im Rahmen der Reihe «Bauen am Kronsberg» der Landeshauptstadt Hannover, 1996.

Свистун І.В.,

студентка Державного ВНЗ «НГУ»,

м. Дніпропетровськ, Україна

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА РОДОВИЩ КОРИСНИХ КОПАЛИН

Характеризуючи економічну оцінку родовищ корисних копалин, слід врахувати, що дана тема вже аналізувалася у різних авторів в різних виданнях. Проте, при вивченні літератури і джерел прослідковується недостатня кількість повних і явних досліджень тематики. Наукова значущість даної роботи полягає в оптимізації і впорядковуванні існуючої науково-методологічної бази по досліджуваній проблематиці.